

Quicksan Natuurwaardenonderzoek

Gortelseweg 24 Vaassen

In het kader van de Wet natuurbescherming

Colofon

Quicksan Natuurwaardenonderzoek Gortelseweg 24 Vaassen

In het kader van de Wet natuurbescherming

Uitgevoerd door: Natuurbank Overijssel

Opdrachtgever: BJZ.NU
Contactpersoon: dhr. W. Bekke
 Twentepoort Oost 16a
 7609 RG Almelo

Projectnummer en Versie: 1294, versie 1.1		Status: definitief
Projectleider: Ing. P. Leemreise	Veldmedewerker(s): Ing. P. Leemreise	Rapportdatum: 5-2-2020 Aangepast 26-10-2021
Ligging projectgebied: Gortelseweg 24 Vaassen		

Correspondentieadres:
Aladnaweg 18
7122 RR Aalten
info@natuurbankoverijssel.nl

Inhoudsopgave

1	Inleiding	6
2	Het plangebied.....	7
2.1	Situering	7
2.2	Beschrijving van het plangebied.....	7
3	Voorgenomen activiteiten	8
3.1	Algemeen	8
3.2	Mogelijk effect van de voorgenomen activiteiten op beschermde soorten en/of –nesten	8
3.3	Vaststellen van de invloedssfeer	9
3.4	Vaststellen van het onderzoeksgebied	9
4	Gebiedsbescherming	10
4.1	Algemeen	10
4.2	Gelders Natuurnetwerk.....	10
4.3	Natura 2000.....	13
4.4	Slotconclusie.....	15
5	Soortenbescherming; het onderzoek	16
5.1	Verwachting en bureauonderzoek.....	16
5.2	Methode.....	16
5.3	Resultaten	18
5.4	Toetsingskader	21
5.5	Wettelijke consequenties van de beoogde ingreep.....	22
5.6	Historische gegevens.....	27
5.7	Volledigheid van het onderzoek.....	27
6	Samenvatting en conclusies	28

Samenvatting

Camping De Helfterkamp, gevestigd aan de Gortelseweg 24 te Vaassen, heeft concrete plannen voor de bouw van vakantiehuisjes op een graslandperceel, een zwembad, horecagebouw en sanitairgebouw. Ter compensatie voor de uitbreiding van de camping wordt een agrarisch perceel ingericht als natuurgebied. Omdat negatieve effecten van de voorgenomen activiteiten op beschermde flora- en faunasoorten op voorhand niet uit te sluiten zijn, is initiatiefnemer verplicht om de wettelijke consequenties van de voorgenomen activiteit (vooraf) te onderzoeken. Natuurbank Overijssel is daarom gevraagd de wettelijke consequenties in het kader van soort- en gebiedsbescherming te onderzoeken.

Het onderzoeksgebied is op 25 oktober 2017 en 15 september 2020 onderzocht op de aanwezigheid van beschermde planten en dieren en beschermde nesten, holen, vaste rust- en voortplantingslocaties die door de uitvoering van de voorgenomen activiteiten vernield of verstoord worden. Ook is gekeken of de voorgenomen activiteiten een negatief effect hebben op beschermd (natuur)gebied.

Wettelijke consequenties m.b.t. gebiedsbescherming:

De voorgenomen activiteiten worden beschouwd als kleinschalige uitbreiding van een bestaande (recreatie)bedrijf. Omdat, als gevolg van de totale plannen, er sprake is van versterking van de kernkwaliteiten en omgevingscondities van het Gelders Natuurnetwerk en de Groene Ontwikkelingszone, zijn de voorgenomen activiteiten niet strijdig met het ruimtelijk beleid en is er geen sprake van wettelijke consequenties. Een negatief effect op Natura 2000-gebied, als gevolg van de voorgenomen activiteiten, kan op basis van voorliggende studie niet uitgesloten worden. Mogelijk leiden voorgenomen activiteiten tot een toename van stikstofdepositie in Natura 2000-gebied. Geadviseerd wordt een stikstofberekening uit te voeren m.b.v. Aerius Calculator, omdat de uitkomst van deze berekening houdbaar is in een juridische procedure.

Wettelijke consequenties m.b.t. soortbescherming:

De inrichting en het gevoerde beheer maken het plangebied niet tot een geschikte groeiplaats voor beschermde plantensoorten, maar wel tot een geschikt functioneel leefgebied voor verschillende beschermde diersoorten. Beschermde diersoorten benutten het plangebied hoofdzakelijk als foerageergebied, maar mogelijk bezetten verschillende grondgebonden zoogdiersoorten er een rust- en voortplantingsplaats, bezetten amfibieën er een (winter)rustplaats, behoort de (spreng)beek tot functioneel leefgebied van een beschermde vis en nestelen er vogels. Vleermuizen en reptielen benutten het plangebied uitsluitend als foerageergebied, ze bezetten er geen vaste rust- of voortplantingsplaats.

Van de in het plangebied nestelende vogelsoorten, is uitsluitend het bezette nest beschermd, niet het oude nest of de nestplaats. Bezette vogelnesten zijn beschermd en mogen niet beschadigd of vernield worden. Gelet op de aard van de werkzaamheden kan geen ontheffing verkregen worden voor het beschadigen of vernielen van bezette vogelnesten.

Voor de grondgebonden zoogdieren, die een vaste rust- en/of voortplantingsplaats bezetten in het plangebied, geldt een vrijstelling van de verbodsbepalingen 'vangen' en het 'beschadigen en vernielen van rust- en voortplantingslocaties'. Beschermde grondgebonden zoogdieren mogen niet gedood worden als gevolg van het uitvoeren van de voorgenomen activiteiten. Wel geldt een vrijstelling voor het beschadigen en vernielen van rust- en voortplantingslocaties¹. Deze vrijstelling is van toepassing omdat er sprake is van een ruimtelijke ontwikkeling. Om te voorkomen dat beschermde dieren gedood worden tijdens de uitvoering van de voorgenomen activiteiten, dienen ze verjaagd of weggevangen te worden. Indien niet voorkomen kan worden dat beschermde dieren gedood worden, dient een ontheffing aangevraagd te worden, of dient er gewerkt te worden conform een toepasbare en door de Minister goedgekeurde Gedragscode. Eén van de

¹ Deze vrijstelling geldt niet voor de das, maar de burcht wordt niet beschadigd of vernield

voorwaarden voor het werken volgens een Gedragscode, is het opstellen van een ecologisch werkprotocol en het werken buiten de kwetsbare periode.

Voor de meeste amfibieën, die een vaste rust- en/of voortplantingsplaats bezetten in het plangebied, geldt een vrijstelling van de verbodsbepalingen 'vangen' en het 'beschadigen en vernielen van rust- en voortplantingslocaties'. Deze vrijstelling geldt niet voor de poelkikker. Amfibieën mogen niet gedood worden als gevolg van het uitvoeren van de voorgenomen activiteiten. Wel geldt een vrijstelling voor het beschadigen en vernielen van rust- en voortplantingslocaties voor de algemene soorten. Deze vrijstelling is van toepassing omdat er sprake is van een ruimtelijke ontwikkeling. Om te voorkomen dat beschermde amfibieën gedood worden tijdens de uitvoering van de voorgenomen activiteiten, dienen ze verjaagd of weggevangen te worden. Indien niet voorkomen kan worden dat beschermde dieren gedood worden, dient een ontheffing aangevraagd te worden, of dient er gewerkt te worden conform een toepasbare en door de Minister goedgekeurde Gedragscode. Eén van de voorwaarden voor het werken volgens een Gedragscode, is het opstellen van een ecologisch werkprotocol en het werken buiten de kwetsbare periode. Om te voorkomen dat poelkikkers gedood worden, dienen de beekoevers vergraven te worden buiten de winterrustperiode. Er worden geen werkzaamheden uitgevoerd in de voortplantingsbiotopen en foerageergebied van de poelkikker.

Als gevolg van het verlagen van de oevers van de (spreng)beek hoeft geen beschermd dier gedood te worden. Geadviseerd wordt om dit werk te begeleiden door een deskundige of het werk te beschrijven in een ecologisch werkprotocol.

Door het (gedeeltelijk) bebouwen en verharderen van het plangebied, wordt de functie van het plangebied als foerageergebied voor sommige amfibieën, vogels, vleermuizen en grondgebonden zoogdieren aangetast. Deze aantasting leidt niet tot wettelijke consequenties.

Samenvattende conclusie

Het plangebied bestaat grotendeels uit grasland en voor een klein deel uit water en oever en opgaande beplanting. Gelet op de inrichting en het gevoerde beheer, vormt het plangebied geen geschikte groeiplaats voor beschermde plantensoorten, maar vormt het wel geschikt leefgebied voor verschillende beschermde diersoorten. Beschermde diersoorten benutten het plangebied hoofdzakelijk als foerageergebied, maar verschillende beschermde dieren bezetten er een vaste rust- en/of voortplantingsplaats.

Afhankelijk van de tijd van het jaar, waarin de voorgenomen activiteiten uitgevoerd worden, kunnen beschermde dieren gedood worden, eieren beschadigd/vernield worden en rust- en/of voortplantingsplaatsen van beschermde dieren beschadigd/vernield.

Bezette vogelnesten zijn beschermd en mogen niet zonder ontheffing negatief beïnvloed worden. Beschermde dieren mogen in Gelderland niet gedood worden als gevolg van het uitvoeren van de voorgenomen activiteiten. Wel geldt een vrijstelling voor het beschadigen en vernielen van rust- en voortplantingslocaties. Deze vrijstelling is van toepassing omdat er sprake is van een ruimtelijke ontwikkeling. Om te voorkomen dat beschermde dieren gedood worden tijdens de uitvoering van de voorgenomen activiteiten, dienen ze verjaagd of weggevangen te worden.

Mits sommige werkzaamheden in de juiste periode van het jaar worden uitgevoerd en de juiste voorzorgsmaatregelen genomen worden, hoeft de uitvoering van de voorgenomen activiteiten niet te leiden tot overtreding van de Wet natuurbescherming. Om te voorkomen dat bij de uitvoering beschermde soorten en -waarden negatief beïnvloed wordt, wordt geadviseerd een ecologisch werkprotocol op te stellen waarin de verschillende maatregelen opgesomd worden die mogelijk schadelijk zijn voor beschermde dieren. Werkzaamheden waarvoor een ecologisch werkprotocol zinvol is, zijn het vergraven van de beekoevers en het vergraven van het hooiland.

Om de wettelijke consequenties van de voorgenomen activiteiten in het kader van gebiedsbescherming vast te kunnen stellen, dient een stikstofberekening opgesteld te worden.

Wettelijke consequenties samengevat:

- Geen bezette vogelnesten negatief beïnvloeden zonder ontheffing;
- Geen beschermde dieren doden;
- Beekoevers vergraven buiten winterrustperiode;
- Zorgvuldig werken om onnodig doden van dieren te voorkomen;
- Stikstofberekening uitvoeren;

1 Inleiding

Camping De Helfterkamp, gevestigd aan de Gortelseweg 24 te Vaassen, heeft concrete plannen voor de bouw van vakantiehuisjes op een graslandperceel, een zwembad, horecagebouw en sanitairgebouw. Ter compensatie voor de uitbreiding van de camping wordt een agrarisch perceel ingericht als natuurgebied. Omdat negatieve effecten van de voorgenomen activiteiten op beschermde flora- en faunasoorten op voorhand niet uit te sluiten zijn, is initiatiefnemer verplicht om de wettelijke consequenties van de voorgenomen activiteit (vooraf) te onderzoeken. Natuurbank Overijssel is daarom gevraagd de wettelijke consequenties in het kader van soort- en gebiedsbescherming te onderzoeken.

In voorliggend rapport worden de bevindingen van het uitgevoerde onderzoek gepresenteerd. Naast een beschrijving van het onderzoeksgebied, de onderzoeksoptzet en de resultaten van het onderzoek, worden de wettelijke consequenties van de voorgenomen activiteiten weergegeven.

Er is in het onderzoeksgebied gekeken naar de aanwezigheid van beschermde planten en dieren en beschermde nesten, holen, vaste rust- en voortplantingslocaties die door de uitvoering van de voorgenomen activiteiten vernield of verstoord worden. Ook is gekeken of de voorgenomen activiteiten een negatief effect hebben op beschermd (natuur)gebied.

Op basis van de onderzoeksresultaten worden de wettelijke consequenties bepaald van de voorgenomen activiteiten in het kader van de Wet natuurbescherming (soorten en Natura2000) en de Ruimtelijke verordening Gelderland (Gelders Natuurnetwerk).

Toepasbaarheid

De resultaten van het onderzoek zijn toepasbaar op twee verschillende momenten.

Ten eerste wordt de beoordeling van de wettelijke consequentie van de voorgenomen activiteit in het kader van de Wet natuurbescherming gebruikt bij het beoordelen van de vraag of er sprake is van een goede ruimtelijke ordening. Deze vraag dient zich aan in het proces van de Ruimtelijke Ordening, zoals bij het wijzigen van een bestemmingsplan.

Ten tweede wordt in deze rapportage aangegeven op welke wijze de voorgenomen activiteiten in overeenstemming zijn met de Wet natuurbescherming. Indien aan de orde, wordt aangegeven in welke periode van het jaar bepaalde werkzaamheden niet uitgevoerd mogen worden en of aanvullende maatregelen of een ontheffing van de verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming vereist is.

2 Het plangebied

2.1 Situering

Het plangebied is gesitueerd aan de Gortelseweg 24 te Vaassen. Het ligt in het buitengebied, circa 600 meter ten noorden van de woonkern Vaassen. Op onderstaande afbeeldingen wordt de globale ligging van het plangebied aangeduid met de blauwe marker.

Globale ligging van het plangebied. Deze wordt met de blauwe marker aangeduid (Ruimtelijke Plannen.nl).

2.2 Beschrijving van het plangebied

Het plangebied vormt een deel van een camping en naastgelegen weiland. Het plangebied bestaat uit erfverharding, opgaande beplanting, speelgazon, sloot met oever en weiland. Het weiland werd tijdens het veldbezoek begraasd door koeien. Op onderstaande luchtfoto wordt het plangebied in detail weergegeven.

Detailweergave en begrenzing van het plangebied (Bron luchtfoto: PDOK).

3 Voorgenomen activiteiten

3.1 Algemeen

Er zijn plannen voor de bouw van een sanitairgebouw, de bouw van een horecagebouw en zwembad op de bestaande camping en de bouw van nieuwe verblijfsaccommodaties op een onbebouwd perceel ten noordoosten van de bestaande camping. Ter compensatie voor de bouw van de verblijfsaccommodaties, wordt een graslandperceel ingericht als nieuwe natuur. Tevens wordt een bestaande (spreng)beek, aan de noordzijde van het perceel waar de verblijfsaccommodaties gebouwd worden, natuurtechnisch vergraven (brede, flauwe taluds). Op onderstaande afbeelding wordt het wenselijke eindbeeld van de uitbreidingslocatie en de aanleg van het natuurperceel weergegeven.

Verbeelding van het wenselijke eindbeeld van de uitbreidingslocatie (bron: Ruimte voor advies/Harleman).

De volgende activiteiten worden getoetst op relevantie t.a.v. de Wet natuurbescherming:

- Bouwrijp maken bouwplaatsen;
- Plaatsen vakantiewoningen;
- Bouwen zwembad en sanitairgebouw;
- Vergraven beekoevers;
- Natuurtechnisch vergraven percelen;
- Aanplant beplanting;

Om de voorgenomen ontwikkelingen uit te kunnen voeren hoeven geen gebouwen gesloopt te worden.

3.2 Mogelijk effect van de voorgenomen activiteiten op beschermde soorten en/of –nesten

De voorgenomen activiteit heeft mogelijk een negatieve invloed op beschermde soorten en natuurgebied. We onderscheiden de volgende negatieve invloeden:

Mogelijke tijdelijke invloeden:

- Geluid, stof en trillingen tijdens de werkzaamheden.

Mogelijke permanente invloeden:

- Mogelijk afname/verdwijnen van beschermde vaste rust- of verblijfplaatsen en/of jaar rond beschermde nesten;
- Vernielen/verdwijnen van beschermde soorten;
- Aantasting van de kwaliteit van het leefgebied van beschermde soorten;
- Aantasting van de kwaliteit van beschermde natuurgebieden.

3.3 Vaststellen van de invloedsfeer

Naast een tijdelijk effect in het onderzoeksgebied, kan het voorkomen dat een voorgenomen activiteit een negatief effect heeft op beschermde soorten of beschermd natuurgebied buiten het onderzoeksgebied. Dit noemen we de invloedsfeer. De omvang van de invloedsfeer wordt bepaald door de duur, aard en omvang van de tijdelijke en/of permanente nieuwe situatie. Het effect van de voorgenomen activiteit op een beschermde soort verschilt per soort en/of soortgroep.

In deze studie wordt alleen gekeken naar de uitvoering van de fysieke werkzaamheden, zoals het bouwrijp maken van de bouwplaatsen, het bouwen van de gebouwen en het aanleggen van de vijver.

Beoordeling van de invloedsfeer van de voorgenomen activiteit:

De invloedsfeer van de voorgenomen activiteit wordt als lokaal beschouwd. De voorgenomen activiteiten hebben geen negatief effect op beschermde soorten of -gebieden buiten het plangebied. Mogelijk zijn tijdens de werkzaamheden geluid, stof en trillingen waarneembaar buiten het plangebied. Deze effecten zijn incidenteel en kortstondig en zullen niet leiden tot verstoring van beschermde faunasoorten of de aantasting van beschermde habitats.

3.4 Vaststellen van het onderzoeksgebied

Vanwege de lokale invloedsfeer wordt het onderzoeksgebied gelijk gesteld aan het plangebied. Het veldonderzoek spitst zich toe op die delen van het plangebied, waar fysieke activiteiten plaats gaan vinden, zoals de bouw van gebouwen, uitbreiding van het verblijfsrecreatie en natuurontwikkeling.

4 Gebiedsbescherming

4.1 Algemeen

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op het mogelijke effect van de voorgenomen activiteit op beschermd natuurgebied en het Gelders Natuurnetwerk (voorheen EHS genoemd).

4.2 Gelders Natuurnetwerk

Om de biodiversiteit nu en voor toekomstige generaties veilig te stellen, beschermt de provincie het Gelders Natuurnetwerk. Het Gelders Natuurnetwerk is een samenhangend netwerk van bestaande en te ontwikkelen natuur van internationaal, nationaal en provinciaal belang. Dit Gelders Natuurnetwerk bestaat uit alle terreinen met een natuurbestemming binnen de voormalige EHS en bevat tevens een Zoekgebied nieuwe natuur van 7.300 hectare, voor 5.300 hectare nog te realiseren nieuwe natuur.

Een groot deel van de Gelderse natuurgebieden is internationaal beschermd: de Natura 2000-gebieden. Juist in deze gebieden moet de biodiversiteit worden behouden of verbeterd. De provincie geeft in het natuurbeleid prioriteit aan het behalen van de Natura 2000-doelen in de Natura 2000-gebieden. Het Gelders Natuurnetwerk vervult daarnaast een belangrijke rol bij het behoud van de biodiversiteit. De Ecologische verbindingzones maken voor een klein deel onderdeel uit van het Gelders Natuurnetwerk.

De provincie wil de natuur van het Gelders Natuurnetwerk beschermen tegen aantasting en heeft daarom regels opgenomen in de Omgevingsverordening. Centraal staat de bescherming van de kernkwaliteiten. De kernkwaliteiten bestaan uit bestaande natuurwaarden, uit nog te ontwikkelen potentiële waarden en de omgevingscondities zoals stilte. De (nog te ontwikkelen) natuurwaarden zijn beschreven en als bijlage bij de Omgevingsverordening Gelderland opgenomen. De omgevingscondities zijn in de bijlage bij de Omgevingsverordening Gelderland wel benoemd, maar er heeft geen provinciedekkende inventarisatie plaatsgevonden. Bij projecten kan op maat een effectbeschrijving worden gemaakt voor de relevante omgevingscondities.

Ligging van het plangebied t.o.v. het Gelders Natuurnetwerk en de Groene ontwikkelingszone

De uitbreidingslocatie en de nieuwe natuur behoren tot de Groene ontwikkelingszone, terwijl de beek tussen de uitbreidingslocatie en de nieuwe natuur tot het Gelders Natuurnetwerk behoort. Het huidige campingbedrijf ligt buiten het Gelders Natuurnetwerk en de Groene ontwikkelingszone. Het bos, aan de oostzijde van het plangebied behoort tot het Gelders Natuurnetwerk. Op onderstaande kaart wordt de ligging van het Gelders Natuurnetwerk (donkergroen) en de Groene ontwikkelingszone (lichtgroen) in de omgeving van het plangebied weergegeven.

Ligging van de uitbreidingslocatie en nieuwe natuur nabij het Gelders Natuurnetwerk (donkergroen) en de Groene ontwikkelingszone. Gronden die tot het Gelders natuurnetwerk behoren worden met de donkergroene kleur aangeduid. Met de lichtgroene kleur worden gronden aangeduid die tot de Groene ontwikkelingszone behoren. De begrenzing van het plangebied wordt met de rode lijn aangeduid (Bron: Ruimtelijkeplannen.nl).

Het plangebied behoort tot deelgebied Wissel-Emst. In de Omgevingsverordening Gelderland staan de kernkwaliteiten en omgevingscondities van dit deelgebied benoemd. Deze zijn:

Kernkwaliteiten deelgebied natuur en landschap

- Kwelzone op de flank van de Veluwe met alle gradiënten en natuurwaarden die daarbij horen
- onderdeel van Nationaal Landschap Veluwe
- Wisselse Poort: ecologische verbinding Veluwe - IJsselvallei
- ecologische verbinding Oost-Veluwe - IJssel langs de Grift voor kamsalamander en winde; de Grift verbindt de beken met elkaar en met de IJssel
- leefgebied das
- leefgebied steenuil
- sprengen- en bekencomplexen (HEN-water)
- Parel Vossenbroek: broekbos van 13 ha
- cultuurhistorische waarden van o.m. nederzettingen, oude ontginningen (enken) en boerderijen
- Wisselse Veen: natuurontwikkelingsgebied met natte schraallanden
- kleinschalig landschap met veel opgaande landschapselementen
- abiotiek: aardkundige waarden, kwel, bodem, grondwaterreservoir
- ecosysteemdiensten: recreatie, drinkwater
- alle door de Flora- en faunawet of Natuurbeschermingswet beschermde soorten en hun leefgebieden in dit deelgebied

Ontwikkelingsdoelen natuur en landschap GNN (omvorming, natuurontwikkeling)

- ontwikkeling ecologische verbinding Oost-Veluwe - IJssel langs de Grift als natuurlijke, vispasseerbare beek: singels, graslanden, plas-drasbermen en moeraszones, aansluitend op het omringende landschap
- ontwikkeling Wisselse Veen: natte schraallanden, heide en veen met beekjes
- ontwikkeling Wisselse Poort: singels, graslanden, plas-drasbermen en moeraszones
- vermindering barrièrewerking A50, N309 en N794
- ontwikkeling bosranden en overgangen naar cultuurgronden

- ontwikkeling biotopen voor reptielen en amfibieën
- ontwikkeling cultuurhistorische patronen en beheersvormen
- ontwikkeling van het kleinschalig landschap langs de voet van de Veluwe; houtsingels, beken en (schrale) graslanden

Ontwikkelingsdoelen natuur en landschap Groene Ontwikkelingszone

- ontwikkeling ecologische verbinding Oost-Veluwe - IJssel langs de Grift als natuurlijke, vispasseerbare beek: singels, graslanden, plas-drasbermen en moeraszones, aansluitend op het omringende landschap
- ontwikkeling Wisselse Veen: natte schraallanden, heide en veen met beekjes
- ontwikkeling Wisselse Poort: singels, graslanden, plas-drasbermen en moeraszones
- vermindering barrièrewerking A50, N309 en N794
- ontwikkeling bosranden en overgangen naar cultuurgronden
- ontwikkeling biotopen voor reptielen en amfibieën
- ontwikkeling cultuurhistorische patronen en beheersvormen
- ontwikkeling van het kleinschalig landschap langs de voet van de Veluwe; houtsingels, beken en (schrale) graslanden

Beschermingsregime Gelders Natuurnetwerk en Groene ontwikkelingszone

Beschermingsregime Groene ontwikkelingszone

In een bestemmingsplan dat betrekking heeft op gronden gelegen binnen de GO kunnen nieuwe kleinschalige ontwikkelingen mogelijk worden gemaakt, mits:

- in de toelichting bij het bestemmingsplan wordt aangetoond dat de kernkwaliteiten van het betreffende gebied, in hun onderlinge samenhang bezien, per saldo substantieel worden versterkt; en
- deze versterking planologisch is verankerd in hetzelfde dan wel een ander, gelijktijdig vast te stellen bestemmingsplan.

Beschermingsregime Gelders Natuurnetwerk

In de Omgevingsverordening Gelderland is de bescherming van het Gelders Natuurnetwerk vastgelegd. In de verordening staat over ontwikkelingen in het Gelders Natuurnetwerk het volgende geschreven.

Een andere bestemming dan natuur is binnen het Gelders natuurnetwerk op voorhand uitgesloten omdat dit per definitie leidt tot verlies van oppervlakte natuur. Van een 'andere bestemming dan natuur' is echter ook sprake als de planvoorschriften worden verruimd. In die gevallen is de nieuwe ontwikkeling dus niet mogelijk, tenzij aangetoond wordt dat er geen reële alternatieven zijn en dat het gaat om een groot openbaar belang. Als aan beide criteria wordt voldaan, is de ontwikkeling mogelijk, onder de voorwaarde dat mitigatie en gelijkwaardige compensatie van de negatieve effecten plaatsvindt. Als voorbeeld van een groot openbaar belang kunnen worden genoemd: veiligheid, drinkwatervoorziening, winning, opslag en transport van olie of gas en windturbines.

Effectbeoordeling

Als gevolg van de aanleg van nieuwe natuur, worden de kernkwaliteiten en omgevingscondities van het Gelders Natuurnetwerk en de Groene ontwikkelingszone versterkt. Door uitvoering van voorgenomen activiteiten wordt invulling gegeven aan de ontwikkelingsdoelen, *ontwikkeling bosranden en overgangen naar cultuurgronden en ontwikkeling biotopen voor reptielen en amfibieën (GNN + GO)*. De bestemming van het deel van het plangebied dat tot het Gelders Natuurnetwerk behoort (de beek) wordt niet gewijzigd. De werkzaamheden die uitgevoerd worden aan de beek, mogen beschouwd worden als maatregelen ter

versterking van de kernkwaliteiten en omgevingscondities van het Gelders Natuurnetwerk en komen overeen met de ontwikkelingsdoelen, zoals die zijn vastgelegd voor dit gebied.

Wettelijke consequenties

De voorgenomen activiteiten worden beschouwd als kleinschalige uitbreiding van een bestaande (recreatie)bedrijf. Omdat, als gevolg van de totale plannen, er sprake is van versterking van de kernkwaliteiten en omgevingscondities van het GNN en GO, zijn de voorgenomen activiteiten niet strijdig met het ruimtelijk beleid en is er geen sprake van wettelijke consequenties.

4.3 Natura 2000

De biodiversiteit (soortenrijkdom) in Europa gaat al jaren achteruit. Duurzame bescherming van flora en fauna is hard nodig. Planten en dieren trekken zich weinig aan van landsgrenzen en het is daarom belangrijk om natuurbescherming in Europees verband aan te pakken. Zo voorkomen we dat de natuur in Europa en in Nederland steeds eenvormiger wordt. Daartoe is in 1979 de Vogelrichtlijn opgesteld en in 1992 de Habitatrichtlijn. Deze richtlijnen hebben twee componenten: soortenbescherming en gebiedsbescherming. Alle EU-lidstaten wijzen beschermde gebieden aan voor specifieke (leefgebieden van) (vogel-)soorten. De onder beide richtlijnen aangewezen beschermde gebieden vormen het Natura 2000-netwerk. De Nederlandse bijdrage aan dit Europese netwerk van beschermde natuurgebieden bestaat uit ruim 160 gebieden.

Beschermingsregime

De Wet natuurbescherming regelt in hoofdstuk 2 de bescherming van Natura 2000-gebieden. Dit zijn speciale beschermingszones op grond van de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn. De minister wijst deze gebieden aan.

Voor de Natura 2000-gebieden stelt de minister instandhoudingsdoelstellingen op voor:

- de leefgebieden van vogels;
- de natuurlijke habitats of habitats van soorten (art. 2.1 Wet natuurbescherming);

De provincies stellen voor de Natura 2000-gebieden een beheerplan op (art. 2.3 Wet natuurbescherming). In het beheerplan staan maatregelen die ervoor moeten zorgen dat de instandhoudingsdoelstellingen worden bereikt.

Nederland past een vergunningenstelsel toe. Hierdoor is in ons land een zorgvuldige afweging gewaarborgd rond projecten die gevolgen kunnen hebben voor Natura 2000-gebieden. Vergunningen worden verleend door provincies of door de Minister van EZ. Natura 2000-gebieden mogen geen significante schade ondervinden. Dit houdt in dat bepaalde plannen en projecten, op zichzelf óf in combinatie met andere plannen en projecten, de natuurwaarden waarvoor de gebieden zijn aangewezen niet significant negatief mogen beïnvloeden. Elke ontwikkeling in of nabij een Natura 2000-gebied dient te worden onderworpen aan een 'voortoets'. Uit de voortoets moet blijken of kan worden uitgesloten dat de gewenste werkzaamheden/ontwikkelingen een (significant) negatief effect hebben (op zichzelf of in combinatie met andere plannen of projecten). Voor alle Natura 2000-gebieden dient een beheerplan te zijn opgesteld waaruit duidelijk wordt welke activiteiten wel en niet zonder vergunning mogelijk zijn in en nabij die gebieden. Indien uit een voortoets blijkt dat een significant negatief effect op een Natura 2000-gebied niet uitgesloten kan worden, dient een Passende beoordeling opgesteld te worden.

Ligging van het plangebied t.o.v. Natura 2000 gebied

Het plangebied behoort niet tot Natura 2000. Het plangebied ligt op minimaal 60 meter afstand van Natura 2000-gebied Veluwe (bron: Aeries Calculator). De gronden die vergraven worden in het kader van de aanleg van nieuwe natuur liggen op minimaal 390 meter afstand van gronden die tot Natura 2000 behoren. Op onderstaande afbeelding wordt de ligging van Natura 2000-gebied in de omgeving van het plangebied weergegeven.

Ligging van Natura 2000-gebied in de omgeving van het plangebied (war fysieke activiteiten worden uitgevoerd). Natura 2000-gebied wordt met de groene kleur aangeduid. De begrenzing van het plangebied wordt met de gele lijn aangeduid (bron pdok.nl).

Stikstofgevoelige habitattypen

Niet alle habitattypen in Natura 2000-gebied zijn even gevoelig voor verzuring, als gevolg van stikstofdepositie, maar grote delen van Natura 2000-gebied Veluwe bestaan uit stikstofgevoelige habitattypen. Stikstofgevoelige habitattypen liggen op minimaal 260 meter afstand van de beoogde plek van het nieuwe zwembad.

Effectbeoordeling

Beoordeling uitvoering fysieke activiteiten

De uitvoering van fysieke activiteiten in een plangebied zou kunnen leiden tot een negatief effect op instandhoudingsdoelen van een Natura 2000-gebied in de omgeving van een plangebied. Als gevolg van werkzaamheden kunnen negatieve effecten optreden, zoals een toename van geluid, trillingen, kunstlicht, visuele verstoring, areaalverlies en aantasten hydrologie.

Gelet op de aard en omvang van de voorgenomen activiteiten en de afstand tussen het plangebied en Natura 2000-gebied, wordt in voorliggend geval een negatief effect op instandhoudingsdoelen van Natura 2000-gebied uitgesloten. De invloedssfeer van de voorgenomen activiteiten is lokaal en gelet op de afstand tussen het plangebied en het Natura 2000-gebied Veluwe is een negatief effect uitgesloten.

Beoordeling Stikstof

- *Beoordeling stikstof (ontwikkelfase)*

Per 1 juli 2021 is de Wet stikstofreductie en natuurverbetering van kracht. Dat houdt in dat stikstofemissie welke ontstaat tijdens de ontwikkelfase, niet beoordeeld hoeft te worden op mogelijk negatieve effecten op Natura 2000-gebied.

- *Beoordeling stikstof (gebruiksfase)*

Als gevolg van de voorgenomen activiteiten zal emissie van NOx plaats vinden, als gevolg van de inzet van materieel met een verbrandingsmotor tijdens de ontwikkelfase en toename van verkeer tijdens de ontwikkel-

en gebruiksfase. Gelet op de ligging van het plangebied, op minimaal 260 meter afstand van stikstofgevoelige habitattypen, kan een negatief effect op Natura 2000-gebied niet op voorhand, zonder stikstofberekening, uitgesloten worden. Om zekerheid te verkrijgen over het effect van de voorgenomen activiteiten op Natura 2000-gebied, dient een stikstofberekening uitgevoerd te worden².

Wettelijke consequenties

Een negatief effect op Natura 2000, als gevolg van de voorgenomen activiteiten, kan niet op voorhand uitgesloten worden. Om de wettelijke consequenties van de voorgenomen activiteiten vast te kunnen stellen, dient een stikstofberekening uitgevoerd te worden. Geadviseerd wordt een stikstofberekening uit te voeren m.b.v. het programma Aeries Calculator omdat de uitkomst van een stikstofberekening, welke uitgevoerd is met het programma Aeries Calculator, houdbaar is in een juridische procedure.

4.4 Slotconclusie

De voorgenomen activiteiten worden beschouwd als kleinschalige uitbreiding van een bestaand (recreatie)bedrijf. Omdat, als gevolg van de totale plannen, er sprake is van versterking van de kernkwaliteiten en omgevingscondities van het Gelders Natuurnetwerk en de Groene ontwikkelingszone, zijn de voorgenomen activiteiten niet strijdig met het ruimtelijk beleid en is er geen sprake van wettelijke consequenties. Een negatief effect op Natura 2000-gebied, als gevolg van de voorgenomen activiteiten, kan op basis van voorliggende studie niet uitgesloten worden. Mogelijk leiden voorgenomen activiteiten tot een toename van stikstofdepositie in Natura 2000-gebied. Geadviseerd wordt een stikstofberekening uit te voeren m.b.v. Aeries Calculator, zodat de uitkomst van deze berekening houdbaar is in een juridische procedure.

² Er is een stikstofberekening uitgevoerd, waaruit blijkt dat er sprake is van een geringe toename van stikstofdepositie in Natura 2000-gebied Veluwe. Deze berekening wordt in een apart rapport gepubliceerd. Ook is een effectbeoordeling Natura 2000 opgesteld. De bevindingen van deze studie worden ook in een apart rapport gepubliceerd.

5 Soortenbescherming; het onderzoek

5.1 Verwachting en bureauonderzoek

In de Nationale Database Flora- en fauna (NDFF) zijn verschillende meldingen van planten en dieren in en direct rond het plangebied opgenomen. Deels zijn die meegenomen in het bepalen van de wettelijke consequenties van het uitvoeren van de voorgenomen activiteiten. Deze informatie kan ook bruikbaar zijn in het opstellen van beheer- in inrichtingsplannen voor de nieuwe natuur. Dat wordt in voorliggend document niet behandeld.

Het plangebied bestaat grotendeels uit grasland en voor een klein deel uit water en oever en opgaande beplanting. Gelet op de inrichting en het gevoerde beheer, wordt het plangebied niet tot een geschikte groeiplaats voor beschermde plantensoorten beschouwd, maar wel tot geschikt potentieel leefgebied voor verschillende beschermde diersoorten. Mogelijk behoort het plangebied tot functioneel leefgebied van sommige diersoorten uit onderstaande soortgroepen:

- Vogels;
- Grondgebonden zoogdieren;
- Vleermuizen;
- Amfibieën;
- Reptielen;
- Vissen:

5.2 Methode

In het kader van het natuurwaardenonderzoek is het onderzoeksgebied twee maal bezocht. De eerste keer op 25 oktober 2017 en de tweede keer op 15 september 2020. Beide bezoeken zijn uitgevoerd tijdens de daglichtperiode (middag) bezocht. Het plangebied is te voet onderzocht op de aanwezigheid (en potentiële aanwezigheid) van beschermde planten en dieren. Het gebied is visueel en auditief onderzocht. Tijdens het veldbezoek is gebruik gemaakt van een verrekijker (Swarovski 12x60) en zijn de in dit rapport opgenomen afbeeldingen gemaakt.

Bij het bepalen van de mogelijke aantasting van beschermde soorten is gebruik gemaakt van de volgende bronnen:

- Veldbezoek door ervaren ecooloog
- Aanvullend bronnenonderzoek (o.a. internet);

Specifieke relevante literatuurbronnen zijn o.a.

- Atlas van de amfibieën en reptielen van Nederland
- Atlas van de zoogdieren van Nederland
- Nieuwe atlas van de Nederlandse flora

Het weer tijdens het veldbezoek

25 oktober 2017: half bewolkt, droog, 17°C, 1-2 Bft.

15 september 2020: bewolkt, droog, 30°C, 1-2 Bft.

Flora en vegetatie

Het onderzoeksgebied is visueel onderzocht op het voorkomen van beschermde planten. De onderzoeksperiode is beperkt geschikt voor floristisch onderzoek omdat de meeste planten eind oktober niet meer bloeien en de bovengrondse plantendelen van veel soorten geheel of gedeeltelijk afgestorven zijn. Op basis van standplaatsfactoren en abiotische parameters kan een goede inschatting gemaakt worden van de potentie van het onderzoeksgebied en of de uitgevoerde inventarisatie voldoet aan de gestelde eisen.

Vogels

Het gebied is visueel en auditief onderzocht op het voorkomen van broedvogels. De onderzoeksperiode is beperkt geschikt om alle potentiële broedvogelsoorten in het onderzoeksgebied vast te kunnen stellen omdat het onderzoek is uitgevoerd buiten de broedtijd van de meeste vogelsoorten en de zomergasten vertrokken zijn naar hun winterverblijfplaatsen. Op basis van een beoordeling van de landschappelijke kenmerken kan een goede inschatting gemaakt worden van de functie van het onderzoeksgebied voor vogels en of de uitgevoerde inventarisatie voldoet aan de gestelde eisen voor onderzoek naar vogels.

Grondgebonden zoogdieren en vleermuizen

Het onderzoeksgebied is visueel onderzocht op het voorkomen van beschermde grondgebonden zoogdieren. De onderzoeksperiode is geschikt voor verspreidingsonderzoek naar deze dieren al bezetten ze geen voortplantingslocaties in deze tijd van het jaar. Er is in het onderzoeksgebied gezocht naar grondgebonden zoogdieren, verblijfplaatsen en sporen die op de aanwezigheid van grondgebonden zoogdieren in het onderzoeksgebied duiden zoals holen, nesten, graaf-, krab- en bijtsproen, haren, prooiresten, pootafdrukken en uitwerpselen.

Vleermuizen

De onderzoeksperiode is beperkt geschikt voor onderzoek naar verblijfplaatsen van vleermuizen. Sommige vleermuissoorten hebben de zomerverblijfplaatsen verlaten en bezetten de winterverblijfplaatsen, al dan niet op enige afstand van de zomerverblijfplaatsen. Soorten als gewone- en ruige dwergvleermuizen bezetten soms nog wel de zomerverblijfplaatsen. De onderzoeksperiode is ongeschikt voor onderzoek naar kraamkolonies.

Er is in het onderzoeksgebied gezocht naar vleermuizen en verblijfplaatsen van vleermuizen. De mogelijke betekenis van het onderzoeksgebied als foerageergebied en vliegroute is bepaald op basis van een visuele beoordeling van de landschappelijke karakteristieken van het plangebied.

Amfibieën

De onderzoeksperiode is matig geschikt voor verspreidingsonderzoek naar amfibieën omdat ze zich vanaf begin oktober teruggetrokken hebben in hun overwinteringsplaatsen onder water, in holen en gaten in de grond, in holle bomen/stammen of onder de strooisellaag en takkenbossen. Op basis van een beoordeling van landschappelijke kenmerken kan een goede inschatting gemaakt worden van de functie van het onderzoeksgebied voor amfibieën en of de uitgevoerde inventarisatie voldoet aan de gestelde eisen voor onderzoek naar deze soorten.

Reptielen

De onderzoeksperiode is matig geschikt voor verspreidingsonderzoek naar reptielen september, afhankelijk van het weer, matig geschikt is als onderzoeksperiode. Sommige reptielen hebben zich reeds teruggetrokken in hun verblijfplaats, maar op rustige zonnige dagen, kunnen reptielen in september nog wel actief zijn. Op basis van een beoordeling van landschappelijke kenmerken en bronnenonderzoek kan een goede inschatting gemaakt worden van de functie van het onderzoeksgebied voor reptielen en of de uitgevoerde inventarisatie voldoet aan de gestelde eisen voor onderzoek naar deze soorten.

Vissen

De onderzoeksperiode is geschikt voor verspreidingsonderzoek naar vissen, maar matig geschikt voor onderzoek naar voortplantingsplaats van vissen. Er is tijdens het veldonderzoek niet gevestigd naar vissen met een steeknet of ander visgerei. Op basis van een beoordeling van landschappelijke kenmerken en bronnenonderzoek kan een goede inschatting gemaakt worden van de functie van het onderzoeksgebied voor reptielen en of de uitgevoerde inventarisatie voldoet aan de gestelde eisen voor onderzoek naar deze soorten.

Overige soorten

Het onderzoeksgebied is niet onderzocht op het voorkomen van overige beschermde flora- en faunasoorten als dag- en nachtvlinders, reptielen, libellen, vissen, bladmossen, sporenplantenvaren (kleine vlotvaren), haften (oeveraas), kevers en kreeftachtigen (Europese rivierkreeft) omdat het plangebied geen geschikte habitat vormt voor deze soorten.

5.3 Resultaten

In deze paragraaf worden de resultaten van het veldbezoek gepresenteerd. Alleen soorten die in het plangebied vastgesteld zijn, zeer waarschijnlijk in het plangebied voorkomen of soorten waarvan het plangebied een essentieel onderdeel van het functionele leefgebied vormt, worden in deze paragraaf besproken. Het plangebied behoort niet tot de groeiplaats van beschermde plantensoorten.

Vogels

Het plangebied behoort tot het functionele leefgebied van verschillende vogelsoorten. Vogels benutten het plangebied als foerageergebied en er nestelen verschillende vogelsoorten in het plangebied nestelen. Vogels kunnen nestelen in bomen en struiken en in dichte vegetatie op de grond. Vogelsoorten die mogelijk in het plangebied nestelen zijn vink, zwartkop, tjiftjaf, houtduif, merel, roodborst, winterkoning en wilde eens. Er zijn in het plangebied geen oude of potentiële nesten van roofvogels of uilen waargenomen en het plangebied vormt geen functioneel leefgebied van de steenuil.

Door het rooien van beplanting en het vergraven van ruigte tijdens voortplantingsperiode, wordt mogelijk een bezet vogelnest beschadigd en vernield. Als gevolg van het vernielen van bezette vogelnesten worden mogelijk eieren beschadigd of vernield of worden (jonge) vogels verwond of gedood. Door uitvoering van de voorgenomen plannen, komt de functie van een deel van het plangebied als foerageergebied voor vogels te vervallen.

Te beoordelen activiteit in het kader van de Wnb:

- Beplanting rooien tijdens de voortplantingsperiode;
- Vergraven dichte vegetatie;
- Bebouwen plangebied;

Grondgebonden zoogdieren

Er zijn tijdens het veldbezoek geen grondgebonden zoogdieren waargenomen, maar mogelijk behoort het plangebied tot het functionele leefgebied van soorten als egel, steenmarter, gewone bosspitsmuis, rosse woelmuis, bosmuis, veldmuis, haas, ree, das en vos. Deze soorten benutten het plangebied hoofdzakelijk als foerageergebied, maar mogelijk bezetten soorten als aardmuis, veldmuis, bosmuis, rosse woelmuis en gewone bosspitsmuis een rust- en/of voortplantingsplaats in het plangebied. Voorgenoemde soorten bezetten doorgaans een rust- en/of voortplantingsplaats in holen en gaten in de grond. In het bos, aan de oostzijde van het plangebied bevindt zich al decennia lang een dassenburcht. Het is aannemelijk dat deze dassen onder andere het plangebied benutten als foerageergebied.

Door het uitvoeren van grondverzet, wordt mogelijk een veldmuis, aardmuis, rosse woelmuis, gewone bosspitsmuis en bosmuis gedood en wordt de vaste rust- en/of voortplantingsplaats van deze soorten beschadigd of vernield. De functie van het plangebied als foerageergebied, voor de in het plangebied foeragerende grondgebonden zoogdieren, komt gedeeltelijk te vervallen als gevolg van het bebouwen en verharden van grasland.

Het voedsel van dassen is heel gevarieerd, maar bestaat hoofdzakelijk uit maïs en regenwormen (Kennisdokument Das, Bij12). De grootte van de functionele leefomgeving wordt voornamelijk bepaald door het voedselaanbod. Bij een rijk voedselaanbod hebben dassen voldoende aan een gebied van 30 tot 150 hectare, onder minder gunstige omstandigheden is een groter gebied nodig (Kennisdokument Das, Bij12). Door uitvoering van de voorgenomen activiteiten wordt de betekenis van het plangebied als foerageergebied voor de das niet

aangetast. De beschikbaarheid van voedsel in het plangebied neemt af door het bebouwen en verharderen van het grazige delen en het minder bemesten van de grond, maar daar staat tegenover dat specifieke maatregelen genomen worden om de functie van het plangebied als functioneel leefgebied te versterken, zoals de aanleg van struweel, ruigte en poel.

Te beoordelen activiteit in het kader van de Wnb:

- Uitvoeren grondverzet;
- Bebouwen en verharderen plangebied;

Vleermuizen

Verblijfplaatsen

Vleermuissoorten als gewone- en ruige dwergvleermuis bezetten mogelijk verblijfplaatsen in gebouwen op de camping, maar vleermuizen bezetten geen verblijfplaats op de ontwikkellocaties. Op die plekken ontbreken potentiële verblijfplaatsen van vleermuizen, zoals holenbomen, gebouwen en andere bouwwerken.

Door uitvoering van de voorgenomen activiteiten wordt geen vleermuis verstoord, verwond of gedood en wordt geen rust- of verblijfplaats beschadigd of vernield.

Te beoordelen activiteit in het kader van de Wnb:

- Geen;

Foerageergebied

Het onderzoek is uitgevoerd buiten de actieve periode van de dag waarop vleermuizen foerageren, maar op basis van een beoordeling van de inrichting en het gevoerde beheer van het plangebied, kan de functie van het plangebied als foerageergebied ingeschat worden.

Mogelijk foerageren soorten als gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger incidenteel in en rond het plangebied. Gelet op de inrichting, het gevoerde beheer en de oppervlakte, is de betekenis van het plangebied als foerageergebied voor vleermuizen beperkt.

Door uitvoering van de voorgenomen activiteiten wordt de functie van het plangebied als foerageergebied niet aangetast.

Te beoordelen activiteit in het kader van de Wnb:

- Geen;

Vliegroutes

Het onderzoek is uitgevoerd buiten de actieve periode van de dag waarop vleermuizen vliegen, maar op basis van een beoordeling van aanwezige landschapsstructuren, kan de functie van het plangebied als vliegroute redelijk ingeschat worden.

Het plangebied vormt geen verbindende schakel in een lijnvormige landschapsstructuur en vormt daarom geen onderdeel van een vliegroute voor vleermuizen.

Door uitvoering van de voorgenomen activiteiten wordt geen vliegroute van vleermuizen negatief beïnvloed.

Te beoordelen activiteit in het kader van de Wnb:

- Geen;

Amfibieën

Er zijn tijdens het veldbezoek geen amfibieën waargenomen, maar gelet op de inrichting en het gevoerde beheer, wordt het plangebied als functioneel leefgebied voor verschillende algemene en weinig kritische amfibieënsoorten beschouwd. Amfibieën als bastaardkikker, gewone pad, bruine kikker en kleine watersalamander, benutten het plangebied mogelijk als foerageergebied en mogelijk bezetten ze er ook een (winter)rustplaats. Mogelijk bezet de poelkikker de poel in het noordelijke deel van het plangebied. Geschikt voortplantingsbiotoop ontbreekt in het plangebied. Amfibieën kunnen een (winter)rustplaats bezetten in holen en gaten in de grond in taluds langs de randen van de percelen. Het plangebied wordt niet als functioneel leefgebied van zeldzame amfibieënsoorten als kamsalamander of poelkikker beschouwd.

Als gevolg van het vergraven van de beekoevers tijdens de winterrustperiode, worden mogelijk amfibieën gedood en wordt mogelijk een (winter)rustplaats beschadigd en vernield. De functie van een deel van het plangebied als foerageergebied, komt te vervallen als gevolg van het bebouwen en verharden van grasland.

Te beoordelen activiteit in het kader van de Wnb:

- Rooien beplanting;
- Uitvoeren grondverzet;
- Bebouwen en verharden plangebied;

Reptielen

Er zijn geen reptielen waargenomen tijdens het veldbezoek. Gelet op de aanwezigheid van de (spreng)beek en de ligging in het verspreidingsgebied van de ringslang, duikt incidenteel mogelijk een ringslang op in het plangebied. Gelet op de inrichting en het gevoerde beheer, zal de ringslang de beek en de beekoever mogelijk benutten als foerageergebied. Daarbij gaat het om zwevende exemplaren die geen vaste rust- of voortplantingsplaats bezetten en incidenteel kunnen voorkomen, zoals ze bijna overal kunnen opduiken in het normale verspreidingsgebied op plaatsen tussen gebieden waar ze wel een vaste rust- en voortplantingsplaats bezetten. Er is een melding van 15 ringslangen aan de noordzijde van de camping. Deze melding is afkomstig van de NDFF en is dus geverifieerd. Deze soort is bij de eigenaar en beheerder van de camping niet bekend (Melding via Omgevingsdienst). Er zijn geen potentiële vaste rust- of voortplantingsplaatsen, zoals een berg maaisel, takkenbos, afval, bouwmaterialen, houthoutstoven, of liggend dood hout, in delen van het plangebied aangetroffen die beïnvloed gaan worden als gevolg van de voorgenomen activiteiten.

Als gevolg van de voorgenomen activiteiten wordt geen ringslang of ander reptiel gedood en wordt geen vaste rust- of voortplantingsplaats van een reptiel beschadigd of vernield. Geadviseerd wordt om bij het vergraven van de (spreng)beek rekening te houden met deze soort (zorgplicht).

Te beoordelen activiteit in het kader van de Wnb:

- Geen;

Vissen

Er zijn tijdens het veldbezoek geen vissen waargenomen. Sommige sprengbeeken van de oost-Veluwe vormen het functionele leefgebied van de beekprik (data van Waterschap, melding via Omgevingsdienst). Als gevolg van de voorgenomen activiteiten wordt de huidige sprengbeek natuurtechnisch vergraven. De huidige loop wordt niet aangetast, maar de oevers worden verlaagd.

Als gevolg van de voorgenomen activiteiten wordt beschermde vis gedood en wordt geen vaste rust- of voortplantingsplaats van een beschermde vis beschadigd of vernield. Geadviseerd wordt om bij het vergraven van de (spreng)beek rekening te houden met beschermde vissen (zorgplicht).

Te beoordelen activiteit in het kader van de Wnb:

- Geen;

Overige soorten

Er zijn geen andere beschermde soorten aangetroffen. Het gevoerde beheer en de inrichting maken het plangebied tot een ongeschikt functioneel leefgebied voor deze soorten.

5.4 Toetsingskader

Sinds 1 januari 2017 is de Wet natuurbescherming van kracht. Het is verboden om alle soorten die beschermd zijn volgens de Vogelrichtlijn, Habitatrichtlijn, het Verdrag van Bern en het Verdrag van Bonn, evenals de in paragraaf 3.2 en 3.3 van de Wet natuurbescherming genoemde soorten te doden en te verwonden, evenals het beschadigen en vernielen van voortplantingsplaatsen of rustplaatsen. Verder is het verboden om plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Voor sommige in de Wet natuurbescherming genoemde soorten geldt een vrijstelling voor het opzettelijk vangen en de vaste voortplantings- en rustplaatsen van deze soorten opzettelijk beschadigen of vernielen, als gevolg van werkzaamheden die uitgevoerd worden in het kader van een ruimtelijke ontwikkeling. In voorliggend geval is de vrijstellingsregeling van de Provincie Gelderland van kracht. In afwijking met de meeste provincies in Nederland, mogen in Gelderland beschermde soorten niet gedood worden als gevolg van activiteiten die uitgevoerd worden in verband met een ruimtelijke ontwikkeling.

Ook gelden er bepaalde vrijstellingen voor het verbod op verwonden en doden mits er gewerkt wordt volgens een door de Minister goedgekeurde Gedragscode. Deze gedragscode moet wel toepasbaar zijn op de uit te voeren activiteiten. Bijvoorbeeld de Gedragscode Ruimtelijke Ontwikkeling en Inrichting, Stadswerk 2011.

Foerageergebied

Foerageergebied voor beschermde soorten is niet expliciet beschermd in de Wet natuurbescherming, tenzij het expliciet onderdeel uitmaakt van jaarrond beschermde rust- en nestplaatsen en het essentieel foerageergebied betreft en het vernietigen/aantasten van het foerageergebied de gunstige staat van instandhouding van de soort negatief beïnvloed. Bij de beoordeling van het effect zal daarom aangegeven worden of het foerageergebied, essentieel foerageergebied betreft; van belang voor de gunstige instandhouding van de soort.

Zorgplicht

Artikel 1.11 van de Wet natuurbescherming voorziet in een algemene verplichting voor een ieder om voldoende zorg te dragen voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving.

De zorgplicht is als een open norm geformuleerd in het eerste lid van artikel 1.11. In het tweede lid wordt de zorgplicht iets geconcretiseerd door te bepalen dat de zorgplicht in elk geval inhoudt dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt voor in het wild levende dieren en planten:

1. dergelijke handelingen achterwege laat, dan wel,
2. indien dat achterwege laten redelijkerwijs niet kan worden gevegd, de noodzakelijke maatregelen treft om die gevolgen te voorkomen, of
3. voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk beperkt of ongedaan maakt.

Wettelijk kader

Voorgenomen activiteit wordt gezien als 'ruimtelijke ontwikkeling'. In afwijking van de verboden in artikel 3.10, eerste lid, van de Wet natuurbescherming is het toegestaan om sommige soorten opzettelijk te vangen en de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van deze soorten opzettelijk te beschadigen of te vernielen wanneer er geen andere bevredigende oplossing bestaat.

In het kader moet zorgplicht is de initiatiefnemer verplicht om schadelijke gevolgen voor in het wild levende dieren en planten zo veel mogelijk te voorkomen. Dit betreft maatwerk. Indien het mogelijk is om zinvolle concrete maatregelen m.b.t. de zorgplicht te benoemen, zijn deze opgenomen in dit rapport.

5.5 Wettelijke consequenties van de beoogde ingreep

Vogels

Door het verwijderen van beplanting tijdens de voortplantingsperiode, worden mogelijk bezette vogelnesten beschadigd en vernield en worden mogelijk jonge, niet vlieg-vlugge vogels gedood. Van de in het plangebied nestelende soorten is uitsluitend het bezette nest beschermd, niet het oude nest of de nestplaats. Voor het verstoren/vernielen van een bezet nest (eieren) of het verwonden/doden van een vogel kan geen ontheffing van de verbodsbepalingen verkregen worden omdat de voorgenomen activiteit niet als een in de wet genoemd belang wordt beschouwd.

Werkzaamheden die kunnen leiden tot het verstoren/vernielen van vogelnesten dienen daarom buiten de voortplantingsperiode van vogels uitgevoerd te worden. De meest geschikte periode om de voorgenomen activiteiten uit te voeren is augustus-maart. Voorgenomen werkzaamheden mogen juridisch beschouwd wel plaats vinden tijdens het broedseizoen van vogels, mits geen bezette vogelnesten beschadigd/vernield worden.

Door het verhard en bebouwen van een deel van het plangebied, gaat de functie van een deel van het plangebied als foerageergebied verloren. Deze aantasting leidt niet tot wettelijke consequenties omdat het geen negatief effect heeft op vogelsoorten waarvan de nestplaats (en het foerageergebied) jaarrond beschermd is.

Wettelijke consequenties in het kader van de Wnb:

- beplanting maaien/vergraven buiten de voortplantingsperiode;

Vleermuizen

Verblijfplaatsen

Als gevolg van de uitvoering van voorgenomen activiteiten wordt geen vleermuis verstoord of gedood en wordt geen vaste rust- of verblijfplaats beschadigd of vernield.

Uitvoering van de voorgenomen activiteiten leidt niet tot wettelijke consequenties. Er hoeft geen nader onderzoek uitgevoerd te worden en er hoeft geen ontheffing van de verbodsbepalingen aangevraagd te worden om de voorgenomen activiteiten uit te mogen voeren in het kader van de Wnb.

Wettelijke consequenties in het kader van de Wnb:

- Geen;

Essentieel foerageergebied

Als gevolg van de uitvoering van voorgenomen activiteiten wordt geen essentieel foerageergebied beschadigd of vernield.

Uitvoering van de voorgenomen activiteiten leidt niet tot wettelijke consequenties. Er hoeft geen nader onderzoek uitgevoerd te worden en er hoeft geen ontheffing van de verbodsbepalingen aangevraagd te worden om de voorgenomen activiteiten uit te mogen voeren in het kader van de Wnb.

Wettelijke consequenties in het kader van de Wnb:

- Geen;

Vliegroute

Als gevolg van de uitvoering van voorgenomen activiteiten wordt geen essentiële vliegroute negatief beïnvloed of teniet gedaan.

Uitvoering van de voorgenomen activiteiten leidt niet tot wettelijke consequenties. Er hoeft geen nader onderzoek uitgevoerd te worden en er hoeft geen ontheffing van de verbodsbepalingen aangevraagd te worden om de voorgenomen activiteiten uit te mogen voeren in het kader van de Wnb.

Wettelijke consequenties in het kader van de Wnb:

- Geen;

Grondgebonden zoogdieren

Door uitvoering van de voorgenomen activiteiten wordt mogelijk een beschermd grondgebonden zoogdier gedood en wordt mogelijk een vaste rust- en voortplantingsplaats van een beschermd grondgebonden zoogdier beschadigd en/of vernield. Beschermde grondgebonden zoogdieren mogen in Gelderland niet opzettelijk gedood worden als gevolg van dergelijke activiteiten. Voor het beschadigen/vernielen van de rust- en voortplantingsplaats geldt een vrijstelling van de verbodsbepalingen.

Om te voorkomen dat beschermde dieren (opzettelijk) gedood worden, dienen ze weggejaagd of weggevangen te worden en elders weer losgelaten te worden (zie tabel onder voor toepasbare vangmiddelen). Het wegvangen van grondgebonden zoogdieren, is geen sinecure en vergt een goede planning en voorbereiding. Geadviseerd wordt het plangebied op een diervriendelijke wijze ongeschikt te maken als verblijfplaats, zodat de dieren zelfstandig zullen verkassen.

Als gevolg van het uitbreiden van het areaal recreatieterrein, in combinatie met het natuurvriendelijk inrichten van het perceel en het (duurzaam) uitbreiden van het areaal natuur, is er geen sprake van aantasting van het functionele leefgebied van de das. De aanwezigheid van de burcht, nabij het bestaande campingterrein, heeft aangetoond dat verblijfsrecreatie kan plaats vinden in de nabijheid van een burcht. Het verstoren van een dassenburcht is niet strafbaar.

In onderstaande tabel worden de vangmiddelen weergegeven, die gebruikt mogen worden om beschermde grondgebonden zoogdieren te vangen.

Vrijstelling vangen diersoorten

Toelichting

Op grond van artikel 3.10 van de Wet natuurbescherming wijzen Provinciale Staten in deze bijlage, behorend bij artikel 3.66 van de Omgevingsverordening, soorten aan die bij handelingen in de kaders, bedoeld in artikel 3.10, tweede lid, onder a, e, f en g van de Wet natuurbescherming, met behulp van de aangegeven middelen opzettelijk mogen worden gevangen.

Gebied: binnen de gehele provincie.

Periode: gedurende het hele jaar.

Soort	Toegestane middelen vangen
Aardmuis	Vangkooi
Bosmuis	Vangkooi
Bruine kikker	Schepnet
Dwergmuis	Vangkooi
Dwergspitsmuis	Vangkooi
Egel	Vangkooi
Gewone bosspitsmuis	Vangkooi
Gewone pad	Schepnet
Haas	Vangkooi
Huispitsmuis	Vangkooi
Kleine watersalamander	Schepnet
Konijn	Vangkooi
Meerkikker	Schepnet
Middelste groene kikker	Schepnet
Ondergrondse woelmuis	Vangkooi
Ree	Vangkooi
Rosse woelmuis	Vangkooi
Tweekleurige bosspitsmuis	Vangkooi
Veldmuis	Vangkooi
Vos	Vangkooi
Woonrat	Vangkooi

Toepasbare vangmiddelen om beschermde grondgebonden zoogdieren weg te vangen uit het plangebied (bron: Omgevingsverordening Gelderland d.d. 19-12-2018).

Mits er geen grondgebonden zoogdieren (opzettelijk) gedood worden, leiden de voorgenomen activiteiten niet tot wettelijke consequenties. Indien niet voorkomen kan worden dat beschermde dieren gedood worden, dient een ontheffing van de verbodsbepalingen (doden) aangevraagd te worden of dient er gewerkt te worden volgens een door de Minister goedgekeurde en toepasbare gedragscode³. Indien er gekozen wordt om de werkzaamheden uit te voeren conform de Gedragscode, dient een ecologisch werkprotocol opgesteld te worden en dienen de werkzaamheden uitgevoerd te worden buiten de kwetsbare periode.

Wettelijke consequenties in het kader van de Wnb:

- Geen beschermde dieren doden;

Amfibieën

Door uitvoering van de voorgenomen activiteiten wordt mogelijk een amfibie gedood en wordt mogelijk een (winter)rustplaats van een amfibie beschadigd en/of vernield. Voor de meeste amfibieënsoorten in Gelderland geldt dat ze niet opzettelijk gedood mogen worden als gevolg van een ruimtelijke ontwikkeling. Voor het beschadigen/vernielen van de rust- en voortplantingsplaats geldt een vrijstelling van de verbodsbepalingen. De poelkikker opgenomen in bijlage IV van de Habitatrichtlijn en is benoemd in Bijlage III van de Conventie van Bern en is daarmee strikt beschermd. Naast de poelkikker niet gedood mag worden, mag deze ook niet verstoord worden en geldt géén vrijstelling om vaste rust- en voortplantingsplaatsen van deze soort te beschadigen en te vernielen.

Om te voorkomen dat beschermde dieren (opzettelijk) gedood worden, dienen ze weggejaagd of weggevangen te worden en elders weer losgelaten te worden (zie tabel hierboven voor toepasbare vangmiddelen). Het wegvangen van amfibieën, is geen sinecure en vergt een goede planning en voorbereiding. Geadviseerd wordt het plangebied op een diervriendelijke wijze ongeschikt te maken als verblijfplaats, zodat de dieren zelfstandig zullen verkassen.

³ Dat kan zijn de Gedragscode Ruimtelijke Inrichting en ontwikkeling van Stadswork (2016).

Indien de beekoevers niet vergraven worden tijdens de winterrustperiode en het hooiland vergraven wordt wanneer de vegetatie kort is, wordt geen poelkikker gedood. Indien dat niet uitgesloten kan worden, dient een ontheffing aangevraagd te worden.

Wettelijke consequenties in het kader van de Wnb:

- Geen amfibieën doden;
- Beekoever vergraven buiten winterrustperiode;

Reptielen

In de delen binnen het plangebied die vergraven of bereden worden, ontbreken vaste rust- en voortplantingsplaatsen van reptielen. Indien rekening wordt gehouden met het incidenteel voorkomen van de ringslang langs de (spreng)beek, kan voorkomen worden dat deze soort per ongeluk gedood wordt.

Door het nemen van voorzorgsmaatregelen kan voorkomen worden dat ringslangen per ongeluk gedood worden. Geadviseerd wordt om dit op te nemen in een ecologisch werkprotocol.

Wettelijke consequenties in het kader van de Wnb:

- Zorgvuldig werken zodat geen ringslang gedood wordt;

Vissen

Door het uitvoeren van de voorgenomen activiteiten wordt geen beschermde vis gedood. Uitvoering van de voorgenomen activiteiten leidt niet tot wettelijke consequenties.

Uitvoering van de voorgenomen activiteiten leidt niet tot wettelijke consequenties. Er hoeft geen nader onderzoek uitgevoerd te worden en er hoeft geen ontheffing van de verbodsbepalingen aangevraagd te worden om de voorgenomen activiteiten uit te mogen voeren in het kader van de Wnb.

Wettelijke consequenties in het kader van de Wnb:

- Geen;

Overige soorten

Het plangebied behoort niet tot functioneel leefgebied van andere beschermde soorten. Vanwege de lokale invloedsfeer heeft de voorgenomen activiteit geen negatief effect op andere beschermde soorten. Nader onderzoek of het aanvragen van een ontheffing is niet noodzakelijk.

In onderstaande tabel worden de wettelijke consequenties samengevat weergegeven.

Soortgroep	Functie	Beschermde soorten planlocatie	Verbodsbepalingen (Wet natuurbescherming)	Aandachtspunt
Grondgebonden zoogdieren	Foerageergebied	Diverse soorten	Niet van toepassing; vrijstelling i.v.m. ruimtelijke ontwikkeling	Geen
Grondgebonden zoogdieren	Vaste rust- en voortplantingsplaats	Diverse soorten	Niet van toepassing; vrijstelling i.v.m. ruimtelijke ontwikkeling	Geen
Grondgebonden zoogdieren	Doden van dieren	Diverse soorten	Art. 3.10 lid 1a	Geen dieren doden, ontheffing aanvragen of werken volgens Gedragscode
Vogels	Foerageergebied	Diverse soorten	Niet van toepassing; de functionaliteit van een jaarrond beschermde nestplaats wordt niet negatief beïnvloed	Geen
Vogels	Bezette nesten (niet jaarrond beschermd)	Diverse soorten	Art. 3.1 lid 2	Werken buiten kwetsbare periode
Vogels	Jaarrond beschermde nest- en rustplaats	Niet aanwezig	Niet van toepassing	Geen
Vogels	Doden van dieren	Diverse soorten	Art. 3.1 lid 1	Geen bezette vogelnesten negatief beïnvloeden
Vleermuizen	Verblijfplaats	Niet aanwezig	Niet van toepassing	Geen
Vleermuizen	Foerageergebied	Diverse soorten	Niet van toepassing; functie wordt niet aangetast	Geen
Vleermuizen	Vliegroute	Niet aanwezig	Niet van toepassing	Geen
Vleermuizen	Doden van dieren	Niet van toepassing	Niet van toepassing	Geen
Amfibieën	Foerageergebied	Diverse soorten, m.u.v. poelkikker	Niet van toepassing; vrijstelling i.v.m. ruimtelijke ontwikkeling	Geen
Amfibieën	Foerageergebied	poelkikker	Niet van toepassing;	Geen
Amfibieën	Vaste verblijfplaats	Diverse soorten, m.u.v. poelkikker	Niet van toepassing; vrijstelling i.v.m. ruimtelijke ontwikkeling	Geen
Amfibieën	Vaste verblijfplaats	poelkikker	Art. 3.5 lid 4	Werken buiten kwetsbare periode
Amfibieën	Voortplantingsplaats	Niet aanwezig	Niet van toepassing	Geen
Amfibieën	Doden van dieren	Diverse soorten, m.u.v. poelkikker	Art. 3.10 lid 1a	Geen dieren doden, ontheffing aanvragen of werken volgens Gedragscode
Amfibieën	Doden van dieren	poelkikker	Art. 3.5 lid 1	Geen dieren doden of ontheffing aanvragen. Werken buiten kwetsbare periode
Reptielen	Foerageergebied	Mogelijk ringslang	Niet van toepassing, functie wordt niet aangetast	Geen
Reptielen	Vaste verblijf- en voortplantingsplaats	Geen	Niet van toepassing, functie wordt niet aangetast	Geen
Reptielen	Doden van dieren	Mogelijk ringslang	Art. 3.5 lid 1.	Zorgplicht;

Vissen	Foerageergebied	Mogelijk beekprik	Niet van toepassing; vrijstelling i.v.m. ruimtelijke ontwikkeling	Geen
Vissen	Vaste rust- en voortplantingsplaats	Mogelijk beekprik	Niet van toepassing; vrijstelling i.v.m. ruimtelijke ontwikkeling	zorgplicht
Vissen	Doden van dieren	Mogelijk beekprik	Niet van toepassing, er wordt geen vis gedood	zorgplicht
Overige soorten	Dieren en overige functies	Niet aanwezig	Niet van toepassing	Geen

Samenvatting van de wettelijke consequenties.

Soortgroep	Rust- en verblijfplaats	Voortplantingsplaats	Vliegroute (vleermuizen)	Essentieel foerageergebied	Wettelijke consequenties	Nader onderzoek vereist	Ontheffing vereist
Grondgebonden zoogdieren	Ja	Ja	n.v.t.	Nee	Ja	Nee	Nee, tenzij dieren gedood worden en niet gewerkt wordt volgens Gedragscode
Vogels	Nee	ja	n.v.t.	Nee	ja	Nee	Nee, tenzij vogels gedood worden
Vleermuizen	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee
Amfibieën	Ja	Nee	n.v.t.	Nee	Ja	Nee	Nee, tenzij dieren gedood worden en niet gewerkt wordt volgens Gedragscode
Reptielen	nee	nee	n.v.t.	nee	ja	nee	Nee, mits er zorgvuldig gewerkt wordt en geen ringslang gedood wordt
Vissen	mogelijk	mogelijk	n.v.t.	mogelijk	nee	nee	nee

Vereenvoudigde samenvatting van de wettelijke consequenties per diergroep.

5.6 Historische gegevens

Van de onderzoeksgebieden zijn geen historische gegevens bekend.

5.7 Volledigheid van het onderzoek

Het onderzoek is volledig uitgevoerd met geschikte weersomstandigheden.

6 Samenvatting en conclusies

De voorgenomen activiteiten worden gezien als 'ruimtelijke ontwikkeling'. Voor een aantal algemeen voorkomende en talrijke faunasoorten⁴ geldt in Gelderland een vrijstelling van de verbodsbepalingen 'vangen' en het 'opzettelijk beschadigen en vernielen van de rust- en voortplantingsplaats', als gevolg van werkzaamheden die in het kader van een ruimtelijke ontwikkeling worden uitgevoerd. Beschermde soorten mogen niet opzettelijk gedood worden. Voor beschermde soorten waarvoor die vrijstelling niet geldt, is een ontheffing vereist om ze te mogen doden of dient gewerkt te worden volgens een Gedragscode.

De voorgenomen activiteiten worden beschouwd als kleinschalige uitbreiding van een bestaande (recreatie)bedrijf. Omdat, als gevolg van de totale plannen, er sprake is van versterking van de kernkwaliteiten en omgevingscondities van het Gelders Natuurnetwerk en de Groene Ontwikkelingszone, zijn de voorgenomen activiteiten niet strijdig met het ruimtelijk beleid en is er geen sprake van wettelijke consequenties. Een negatief effect op Natura 2000-gebied, als gevolg van de voorgenomen activiteiten, kan op basis van voorliggende studie niet uitgesloten worden. Mogelijk leiden voorgenomen activiteiten tot een toename van stikstofdepositie in Natura 2000-gebied. Geadviseerd wordt een stikstofberekening uit te voeren m.b.v. Aeries Calculator, omdat de uitkomst van deze berekening houdbaar is in een juridische procedure.

De inrichting en het gevoerde beheer maken het plangebied niet tot een geschikte groeiplaats voor beschermde plantensoorten, maar wel tot een geschikt functioneel leefgebied voor verschillende beschermde diersoorten. Beschermde diersoorten benutten het plangebied hoofdzakelijk als foerageergebied, maar mogelijk bezetten verschillende grondgebonden zoogdiersoorten er een rust- en voortplantingsplaats, bezetten amfibieën er een (winter)rustplaats, behoort de (spreng)beek tot functioneel leefgebied van een beschermde vis en nestelen er vogels. Vleermuizen en reptielen benutten het plangebied uitsluitend als foerageergebied, ze bezetten er geen vaste rust- of voortplantingsplaats.

Van de in het plangebied nestelende vogelsoorten, is uitsluitend het bezette nest beschermd, niet het oude nest of de nestplaats. Bezette vogelnesten zijn beschermd en mogen niet beschadigd of vernield worden. Gelet op de aard van de werkzaamheden kan geen ontheffing verkregen worden voor het beschadigen of vernielen van bezette vogelnesten.

Voor de grondgebonden zoogdieren, die een vaste rust- en/of voortplantingsplaats bezetten in het plangebied, geldt een vrijstelling van de verbodsbepalingen 'vangen' en het 'beschadigen en vernielen van rust- en voortplantingslocaties'. Beschermde grondgebonden zoogdieren mogen niet gedood worden als gevolg van het uitvoeren van de voorgenomen activiteiten. Wel geldt een vrijstelling voor het beschadigen en vernielen van rust- en voortplantingslocaties⁵. Deze vrijstelling is van toepassing omdat er sprake is van een ruimtelijke ontwikkeling. Om te voorkomen dat beschermde dieren gedood worden tijdens de uitvoering van de voorgenomen activiteiten, dienen ze verjaagd of weggevangen te worden. Indien niet voorkomen kan worden dat beschermde dieren gedood worden, dient een ontheffing aangevraagd te worden, of dient er gewerkt te worden conform een toepasbare en door de Minister goedgekeurde Gedragscode. Eén van de voorwaarden voor het werken volgens een Gedragscode, is het opstellen van een ecologisch werkprotocol en het werken buiten de kwetsbare periode.

Voor de meeste amfibieën, die een vaste rust- en/of voortplantingsplaats bezetten in het plangebied, geldt een vrijstelling van de verbodsbepalingen 'vangen' en het 'beschadigen en vernielen van rust- en voortplantingslocaties'. Deze vrijstelling geldt niet voor de poelkikker. Amfibieën mogen niet gedood worden als gevolg van het uitvoeren van de voorgenomen activiteiten. Wel geldt een vrijstelling voor het beschadigen en vernielen van rust- en voortplantingslocaties voor de algemene soorten. Deze vrijstelling is van toepassing omdat er sprake is van een ruimtelijke ontwikkeling. Om te voorkomen dat beschermde amfibieën gedood

⁴ Zie bijlage 2 van dit rapport

⁵ Deze vrijstelling geldt niet voor de das, maar de burcht wordt niet beschadigd of vernield

worden tijdens de uitvoering van de voorgenomen activiteiten, dienen ze verjaagd of weggevangen te worden. Indien niet voorkomen kan worden dat beschermde dieren gedood worden, dient een ontheffing aangevraagd te worden, of dient er gewerkt te worden conform een toepasbare en door de Minister goedgekeurde Gedragscode. Eén van de voorwaarden voor het werken volgens een Gedragscode, is het opstellen van een ecologisch werkprotocol en het werken buiten de kwetsbare periode. Om te voorkomen dat poelkikkers gedood worden, dienen de beekoevers vergraven te worden buiten de winterrustperiode. Er worden geen werkzaamheden uitgevoerd in de voortplantingsbiotopen en foerageergebied van de poelkikker.

Als gevolg van het verlagen van de oevers van de (spreng)beek hoeft geen beschermd dier gedood te worden. Geadviseerd wordt om dit werk te begeleiden door een deskundige of het werk te beschrijven in een ecologisch werkprotocol.

Los van het werk aan de beekoevers, wordt geadviseerd om een ecologisch werkprotocol op te stellen waarin de verschillende maatregelen opgesomd worden die mogelijk schadelijk zijn voor beschermde dieren, maar die, mits in de juiste tijd van het jaar en met de juiste voorzorgsmaatregelen, niet leiden tot overtreding van de Wet natuurbescherming. Te denken valt aan het vergraven van de beekoevers en het vergraven van het hooiland.

Door het (gedeeltelijk) bebouwen en verharderen van het plangebied, wordt de functie van het plangebied als foerageergebied voor sommige amfibieën, vogels, vleermuizen en grondgebonden zoogdieren aangetast. Deze aantasting leidt niet tot wettelijke consequenties.

Bijlagen:

Bijlage 1. De natuurkalender

Bijlage 2. Toelichting Wet natuurbescherming

Bijlage 3. Fotobijlage

Bijlage 4. Geraadpleegde bronnen:

Bijlage 1 Natuurkalender

	jan	feb	mrt	apr	mei	jun	jul	aug	sep	okt	nov	dec
houtopstanden												
afzetten / hakhoutbeheer												
dunnen												
verwijderen opslag / exoot, nazorg												
heg afzetten												
knotten												
opsnoeien / opkronen												
hoogstam wintersnoei												
hoogstam zomersnoei												
bomen met winterslaapplaats vogels												
vleermuisbomen zomerverblijf												
vleermuisbomen paarplaats												
das												
hazelmuis struweel en hakhoutbeheer												
boomkikker struweel												
Grazige vegetaties												
maaaien vochtig/nat grasland												
maaaien droog schraalgrasland												
Wateren												
poel opschonen												
boomkikker wateren												
geelbuikvuurpad kleinschalig												
geelbuikvuurpad grootschalig												
Gebouwen m.b.t. vleermuizen												
zomerverblijf												
winterverblijf												

Optimale periode voor werkzaamheden.

Acceptabele periode voor werkzaamheden.

De werkzaamheden verrichten onder voorwaarden zoals beschreven in protocol.

Geen werkzaamheden in deze periode.

Wanneer er wel gewerkt moet worden is een ontheffing verplicht.

Bijlage 2 Toelichting Wet Natuurbescherming

Drie beschermingsregimes

De Wet natuurbescherming kent een apart beschermingsregime voor soorten van de Vogelrichtlijn, een apart beschermingsregime voor soorten van de Habitatrichtlijn (het Verdrag van Bern en het Verdrag van Bonn) en een apart beschermingsregime voor andere soorten, die vanuit nationaal oogpunt beschermd worden. Elk van deze beschermingsregimes kent zijn eigen verbodsbepalingen en vereisten voor vrijstelling of ontheffing van de verboden. Alle vogels (ruim 700 soorten), zijn beschermd. Daarnaast worden ongeveer 230 overige Europese en nationale soorten beschermd.

Om af te mogen wijken van de verbodsbepalingen via een ontheffing of vrijstelling moet aan drie criteria zijn voldaan:

- Ten eerste mag alleen van de verbodsbepaling afgeweken worden als er geen andere bevredigende oplossing voor de handeling mogelijk is.
- Ten tweede moet tegenover de afwijking van het verbod een in de wet genoemd belang staan. De wet geeft voor de verschillende beschermingsregimes aan wat die belangen zijn zoals volksgezondheid of openbare veiligheid.
- Tenslotte mag de ingreep geen afbreuk doen aan de staat van instandhouding van de soort.

Als aan deze drie vereisten voldaan is, kan een ontheffing worden verleend. Voor een aantal handelingen zijn bovendien vrijstellingen mogelijk, bijvoorbeeld in de vorm van een provinciale verordening of een gedragscode.

Soortenbescherming en het 'nee, tenzij principe'

De verbodsbepalingen voor vogels en Habitatrichtlijnsoorten in de Wet natuurbescherming sluiten vrijwel één op één aan bij de bepalingen uit de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn. De verbodsbepalingen zijn gericht op de bescherming van individuen van soorten.

Ook voor de andere soorten, die niet op grond van de Vogel- of Habitatrichtlijn maar vanuit nationaal oogpunt beschermd worden, geldt dat de verbodsbepalingen zien op het individu, maar of ontheffing verleend kan worden, wordt afgewogen tegen het effect van de ingreep op het populatieniveau van de soort.

Zorgplicht voor dieren en planten

Of dier- en plantensoorten nu wettelijk beschermd zijn of niet, iedereen moet voldoende rekening houden met in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving. De wet erkent daarmee de intrinsieke waarde van in het wild levende soorten. De Memorie van Toelichting zegt het zo: "De zorgplicht houdt in dat een ieder voldoende zorg in acht moet nemen voor de in het wild levende dieren en planten, alsmede voor hun directe leefomgeving. Overtreding van de zorgplicht is niet strafbaar gesteld; de zorgplicht kan wel door toepassing van bestuursdwang worden gehandhaafd".

Vrijstelling regelgeving

Onder de Wet natuurbescherming is niet altijd een ontheffing nodig bij handelingen met gevolgen voor beschermde plant- en diersoorten. In (veel) gevallen kunt u gebruik maken van een vrijstelling. Een vrijstelling is een uitzondering op een wettelijk verbod, die wordt vastgesteld voor een van te voren bepaalde categorie van gevallen. Er zijn verschillende vrijstellingen van de verboden voor beschermde soorten mogelijk. Een bekende en reeds in de praktijk toegepaste vorm van vrijstelling is die van de gedragscode. In de Wet natuurbescherming zijn voor beschermde soorten ook andere vormen van vrijstelling geïntroduceerd, zoals door middel van een Programmatische Aanpak of via een provinciale verordening. Overigens is ook een vrijstelling in de vorm van een ministeriële regeling mogelijk.

Provinciale staten kunnen vrijstelling van de verbodsbepalingen verlenen. Dit moet worden geregeld in een provinciale verordening.

Gedragscodes die zijn opgesteld onder de Flora- en faunawet kunnen worden uitgebreid ten aanzien van soorten die op grond van de Wet natuurbescherming beschermd worden maar dat op grond van de Flora- en faunawet nog niet waren. Goedkeuring van een gedragscode op grond van de Flora- en faunawet blijft ook onder de Wet natuurbescherming geldig, voor de duur van de goedkeuring. Daarna dient de gedragscode voor goedkeuring getoetst te worden aan de Wet natuurbescherming.

Welke soorten zijn beschermd?

De Wet natuurbescherming kent drie categorieën beschermde soorten:

1. Ten eerste worden alle van nature in Nederland in het wild levende vogels beschermd volgens het beschermingsregime van de Vogelrichtlijn.
2. Ten tweede worden soorten beschermd op grond van de Habitatrichtlijn, het Verdrag van Bern en het Verdrag van Bonn.
3. Tenslotte is er een beschermingsregime voor 'andere soorten' waaronder soorten vallen die vanuit nationaal oogpunt bescherming behoeven.

Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn § 3.1 Wn	Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn § 3.2 Wn	Beschermingsregime andere soorten § 3.3 Wn
Art 3.1 lid 1 Het is verboden in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen.	Art 3.5 lid 1 Het is verboden soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen	Art 3.10 lid 1a Het is verboden soorten opzettelijk te doden of te vangen
Art 3.1 lid 2 Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen	Art 3.5 lid 4 Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen	Art 3.10 lid 1b Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen
Art 3.1 lid 3 Het is verboden eieren te rapen en deze onder zich te hebben	Art 3.5 lid 3 Het is verboden eieren van dieren in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen	Niet van toepassing
Art 3.1 lid 4 en lid 5 Het is verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort	Art 3.5 lid 2 Het is verboden dieren opzettelijk te verstoren	Niet van toepassing
Niet van toepassing	Art 3.5 lid 5 Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen	Art 3.10 lid 1c Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen

Verbodsbepalingen Wet natuurbescherming

Vrijgestelde soorten

In afwijking van de verboden in artikel 3.10, eerste lid, van de Wet is het toegestaan de onderstaande soorten opzettelijk te doden, en te vangen en de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van deze soorten opzettelijk te beschadigen of te vernielen wanneer er geen andere bevredigende oplossing bestaat. De vrijstelling is van kracht wanneer de handeling verband houdt met de volgende activiteiten:

- de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden, daaronder begrepen het daarop volgende gebruik van het ingerichte of ontwikkelde gebied;
- het bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer.

Nederlandse naam	Wetenschappelijke naam
bruine kikker	<i>Rana temporaria</i>
gewone pad	<i>Bufo bufo</i>
kleine watersalamander	<i>Lissotriton vulgaris</i>
meerkikker	<i>Pelophylax ridibundus</i>
middelste groene kikker/bastaard kikker	<i>Pelophylax kl. esculentus</i>
aardmuis	<i>Microtus agrestis</i>
bosmuis	<i>Apodemus sylvaticus</i>
bunzing	<i>Mustela putorius</i>
dwergmuis	<i>Micromys minutus</i>
dwerfspitsmuis	<i>Sorex minutus</i>
egel	<i>Erinaceus europeus</i>
gewone bosspitsmuis	<i>Sorex araneus</i>
haas	<i>Lepus europeus</i>
hermelijn	<i>Mustela erminea</i>
huisspitsmuis	<i>Crocidura russula</i>
konijn	<i>Oryctolagus cuniculus</i>
ondergrondse woelmuis	<i>Pitymys subterraneus</i>
ree	<i>Capreolus capreolus</i>
rosse woelmuis	<i>Clethrionomys glareolus</i>
tweekleurige bosspitsmuis	<i>Sorex coronatus</i>
veldmuis	<i>Microtus arvalis</i>
vos	<i>Vulpes vulpes</i>
wezel	<i>Mustela nivalis</i>
woelrat	<i>Arvicola terrestris</i>

Lijst met soorten waarvoor een vrijstelling van de verbodsbepalingen geldt in de Provincie Gelderland als gevolg van handelingen die in het kader van een ruimtelijke ontwikkeling worden uitgevoerd.

Bijlage 3. Fotobijlage. Impressie van het plangebied en de directe omgeving.

Bijlage 4. Geraadpleegde bronnen:

Internet:

<https://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/>

<http://ruimtelijkeplannen.nl>

<https://www.regelink.net/kenniscentrum/beschermde-soorten-wet-natuurbescherming/>

<http://www.netwerkgroenebureaus.nl/werken-aan-kwaliteit/vleermuisprotocol> (vleermuisprotocol)